

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 27. února 2024 v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lucie Černé a soudkyň JUDr. Evy Holasové a JUDr. Ivany Doubkové **odvolání: a) obžalovaného** [REDACTED], narozeného [REDACTED] v [REDACTED], **b) státní zástupkyně** Okresního státního zastupitelství v Příbrami, a **c) poškozených: 1)** [REDACTED], narozeného [REDACTED], **2)** [REDACTED], narozené [REDACTED], **3)** [REDACTED] narozeného [REDACTED], proti rozsudku Okresního soudu v Příbrami ze dne 26. října 2023, číslo jednací 3 T 5/2022-2186, a rozhodl

takto:

I.

Podle § 258 odstavec 1 písmeno b), e) trestního řádu se napadený rozsudek **ruší v celém rozsahu.**

Podle § 259 odstavec 3 trestního řádu **se znovu rozhoduje tak, že:**

Obžalovaný

[REDACTED], narozený [REDACTED] v [REDACTED], [REDACTED],
trvale bytem [REDACTED], okres [REDACTED], s doručováním do datové schránky [REDACTED]

je vinen, že

v době nejméně od měsíce července 2013 do 13. října 2019, kdy spolu žili ve společné domácnosti na adrese [REDACTED] číslo popisné [REDACTED], okres [REDACTED] a v domě v obci [REDACTED] číslo popisné [REDACTED], okres [REDACTED], zle a se zvyšující se četností a slovní agresivitou nakládal se svojí tehdejší manželkou [REDACTED] tím způsobem, že jí opakovaně vulgárně a neadekvátně situaci například v reakci na to, že poškozená odešla spát dřív, než chtěl, nebo že rozlila vodu, rozbila skleničku a podobně, nadával slovy jako „mrdko, píčo, prase, dobytku, degene, zasraná krávo, kundo, přemýšlíš prdelí, posuň se, ať si nesedíš prdelí na

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

uších, na mozku, jestli vůbec máš mezi ušima něco“, a to nejprve jedenkrát za 14 dní a poté od léta 2018 téměř denně, dále ji v přesně nezjištěnou dobu v průběhu výše uvedené doby ve chvíli, kdy se poškozená nedostavila v jím předpokládaný čas domů, zamezil vstup do domu tím, že uzamkl vstupní dveře a vypnul si mobilní telefon, aby nebyl kontaktní, také opakovaně při společné jízdě osobním automobilem, a to i v době těhotenství poškozené, záměrně jezdil vysokou rychlostí, i když mu k tomu poškozená sdělila, že má strach a obavy a žádala jej, aby zpomalil, a nedbal toho, na poškozenou také ukazoval vulgární gesta jako vztyčený prostředníček, když odcházel v jejich obydlí po schodech nahoru, přičemž vše vygradovalo dne 13. 10. 2019 tím, že v rámci partnerských neshod, kdy ji nazval krávou a poškozená chtěla utéct, ji nejprve zamezil v odchodu tak, že si stoupl do dveří s tím, že ji nepustí, a když se poškozená rozhodla, že vyleze oknem, tak jí řekl, ať jde pryč, ale ať mu odevzdá mobilní telefon, načež poté, co si poškozená mobilní telefon nechala a vyběhla ven brečící, obžalovaný zarazil dveře, aby se nemohla vrátit zpátky; obžalovaný se takto vůči poškozené choval, ačkoli mu například pláčem, snahou dát obžalovanému za vulgární nadávky facku, prosbami dávala výrazně najevo, že se jí to nelíbí, aby takového jednání zanechal, toto jeho chování vnímala jako těžké příkoří a její dlouhodobá psychická traumatizace u ní vedla nejen ke ztrátě duševní stability, ale i k řadě příznaků vztahového traumatu a příznaků z posttraumatického spektra jako je emocionální labilita, úzkost, plačtivost a anticipační strach, přičemž vzhledem k jeho vysokoškolskému vzdělání v oboru psychologie obžalovaný musel být přinejmenším srozuměn s tím, jaké následky jeho jednání na psychiku poškozené má,

tedy

týral osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí a takový čin páchal po delší dobu,

čímž spáchal

zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, 2 písmeno d.) trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 199 odstavec 2 trestního zákoníku **k trestu odnětí svobody v trvání 2 let.**

Podle § 81 odstavec 1, § 82 odstavec 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu **podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 2 let.**

Podle § 229 odstavec 1 trestního řádu se **poškození** [redacted], narozený [redacted], [redacted], narozená [redacted], a [redacted], narozený [redacted], všichni trvale bytem [redacted], okres [redacted], se se svými nároky na náhradu nemajetkové újmy **odkazují na řízení ve věcech občanskoprávních.**

II.

Podle § 256 trestního řádu se **odvolání státní zástupkyně a poškozených zamítají.**

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Příbrami byl obžalovaný [redacted] **uznán vinným** zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, 2 písmeno d.) trestního zákoníku, jehož se podle skutkových zjištění dopustil tím, že v době nejméně od měsíce července 2013 do 13. října 2019, kdy spolu žili ve společné domácnosti na adrese [redacted] číslo popisné [redacted], okres [redacted] a v domě v obci [redacted] číslo popisné [redacted], okres [redacted], zle a se zvyšující se četností a slovní agresivitou nakládal se svojí tehdejší manželkou [redacted], která pochází z rodiny, kdy bylo jako vulgární slovo považováno i slovo blbec a nepoužívalo se, vulgárně poškozená obžalovanému ve společné domácnosti nenadávala, obžalovaný s ní zle nakládal tím způsobem, že jí opakovaně vulgárně a neadekvátně situaci (například v reakci na to, že poškozená odešla spát Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

dřív, než chtěl, rozlila vodu, rozbila skleničku a podobně) nadával slovy jako „mrdko, píčo, prase, dobytku, degene, zasraná krávo, kundo, přemýšlíš prdelí, posuň se, ať si nesedíš prdelí na uších, na mozku, jestli vůbec má mezi ušima něco“ a to nejprve jedenkrát za 14 dní a poté od léta 2018 téměř denně, stalo se také v přesně nezjištěnou dobu v průběhu výše uvedené doby, že ve chvíli, kdy se poškozená nedostavila v jím předpokládaný čas domů, tak jí zamezil vstup do domu tím, že uzamkl vstupní dveře a vypnul si mobilní telefon, aby nebyl kontaktní, také opakovaně při společné jízdě osobním automobilem a to i v době těhotenství poškozené záměrně jezdil vysokou rychlostí, i když mu k tomu poškozená sdělila, že má strach a obavy a žádala jej, aby zpomalil, tak na toto nedbal, na poškozenou ukazoval vulgární gesta jako vztyčený prostředníček, když odcházel v jejich obydlí po schodech nahoru, to vše vygradovalo dne 13. 10. 2019 tím, že jí v rámci partnerských neshod, při kterých ji nazval „krávou“, poškozená chtěla utéct a obžalovaný si stoupl do dveří s tím, že ji nepustí, poškozená se rozhodla, že vyleze oknem a když to viděl obžalovaný, tak jí řekl, ať jde pryč, ale ať mu odevzdá mobilní telefon (poškozená si mobilní telefon nechala a vyběhla ven brečící), obžalovaný v tu dobu zarazil dveře, aby se nemohla vrátit zpátky – takto se obžalovaný vůči ní choval, ač mu poškozená dávala výrazně najevo, že se jí to nelíbí (například pláčem, snahou dát obžalovanému za vulgární nadávky facku, prosbami, aby takového jednání zanechal), poškozená [redacted] vnímala toto chování svého tehdejšího manžela jako těžké příkoří (byla z toho šokovaná, měla vztek a cítila se ponížena, co si k ní obžalovaný dovolí, vedlo ji to k pláči, útekům z domu – jeho chování ji dlouhodobě deptalo) a její dlouhodobá psychická traumatizace vedla ke ztrátě její duševní stability a vedla k příznakům vztahového traumatu u poškozené a projevovala se u ní řada příznaků z posttraumatického spektra jako emocionální labilita, úzkost, pláčivost a anticipační strach a obžalovaný musel být přinejmenším srozuměn s tím, jaké následky jeho jednání na psychice poškozené má, vzhledem k jeho vysokoškolskému vzdělání v oboru psychologie (*převzato včetně pravopisných a stylistických chyb*).

2. Za to byl **odsouzen** podle § 199 odstavec 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 2 let a 3 měsíců, jehož výkon mu byl podmíněně odložen podle § 81 odstavec 1, § 82 odstavec 1 trestního zákoníku na zkušební dobu v trvání 2 let a 6 měsíců.
3. Podle § 229 odst. 1 trestního řádu byli poškození nezletilí [redacted], [redacted] a [redacted] se svými nároky na náhradu nemajetkové újmy **odkázáni** na řízení ve věcech občanskoprávních.
4. Proti rozsudku podali v zákonné lhůtě **odvolání** obžalovaný, státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Příbrami a prostřednictvím ustanovené opatrovnice jako poškození také nezletilé děti [redacted].
5. **Obžalovaný** podal odvolání proti všem výrokům napadeného rozsudku. V jeho odůvodnění koncipovaném obhájcem, postupně doplněném, soudu I. stupně vytýká totožné vady jako v předchozím řízení. Primárně nesouhlasí se skutkem vymezeným v rozsudku, neboť ten nebyl provedenými důkazy zjištěn. Soud totiž na jedné straně obžalovaného shledává vinným z agresivního jednání vůči poškozené a na straně druhé zcela pomíjí neméně agresivní vulgární jednání poškozené vůči obžalovanému, stejně jako tlak vyvinutý poškozenou, kterému musel obžalovaný dlouhodobě čelit. Ten bezesporu musel vést k jeho zkratkovitému jednání, které nedosahovalo takové intenzity, jak je uvedeno v napadeném rozsudku, a které poškozená nemohla vnímat jako těžké příkoří, protože tomu sama zavdala příčinu a s obžalovaným jednala tentýž způsobem. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2009, č. j. 5 As 84/2008-81, obžalovaný dále tvrdí, že nešlo o jednostranně agresivní jednání z jeho strany, ale o oboustranně živelné rodinné soužití naplňující svojí povahou spíše tzv. italskou domácnost, při níž jsou si oba manželé postavením rovni a pachatelé i oběťmi současně. Vztah mezi obžalovaným a poškozenou byl symetrický, nikoli asymetrický, jak nesprávně prvý soud uvádí, a proto se nejedná o trestný čin. V další části odvolání se obžalovaný shodně jako v průběhu nalézacího řízení blíže vyjadřuje k zjištěným skutkovým okolnostem, jimiž měl poškozenou týrat, konkrétně k užívání vulgarizmů, k zamezení vstupu do domu, k jízdě vysokou rychlostí, k Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

ukazování vulgárních gest, k bránění v odchodu z domu s odevzdáním mobilního telefonu a v kontextu závěrů znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a forenzní psychologie vypracovaného na poškozenou také k tvrzeným následkům způsobeným poškozené jednáním obžalovaného, které souhrnně odmítá. Zdůrazňuje přitom, že zatímco podle vypracovaného znaleckého posudku měla poškozená hodnotit jako nejhorší období od června 2019 do roku 2021, které znalkyně v posudku označila za tzv. separační násilí s tím, že v tomto období mělo docházet ke zmíněné traumatizaci poškozené z důvodu pokračujícího psychického násilí, když poškozená měla jako zvláště traumatizující vnímat psychické násilí typu gaslighting nejspíše v lednu 2020, v napadeném rozsudku je řešena trestná činnost obžalovaného páchaná v období od července 2013 do 13. 10. 2019, přičemž z žádného z provedených důkazů nevyplývá, že by jednání obžalovaného činěné v této době mělo za následek dlouhodobou psychickou traumatizaci poškozené vedoucí ke ztrátě duševní stability. V odvolání také opakuje své výhrady proti hodnocení výpovědi poškozené jako věrohodné na základě znaleckého posudku [REDAKCE]. Podle obžalovaného znalkyni takové hodnocení vůbec nepřísluší a soud z něho nemůže vyhodnocovat žádné důkazní závěry. Závěry znalkyně o tom, že poškozená nemá sklony k lhavosti a konfabulaci nevyklučuje, že by vědomě uváděla nepravdy v neprospěch obžalovaného. V jiném bodě napadeného rozsudku soud k takovému závěru dospěl. U své osoby obžalovaný dále upozorňuje na absenci motivu, pro nějž by se měl takové činnosti dopouštět, a naopak zdůrazňuje motiv pomsty u poškozené, který shledal okresní soud, jak uvádí v odůvodnění rozsudku. V dalších částech písemně odůvodněného odvolání se obžalovaný vyjadřuje k výpovědi nezletilého [REDAKCE], která také jeho vinu neprokazuje, protože se v ní blíže časově nevyjádřil, zda k tvrzenému agresivnímu jednání obžalovaného vůči poškozené docházelo v období do 13. 10. 2019, anebo poté, co se obžalovaný ze společného domu odstěhoval, a zpochybňuje rovněž výpovědi svědkyň [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE], které vypovídaly o jejich vztahu, který není předmětem tohoto trestního řízení, a fakticky jen tlumočily skutečnosti sdělené poškozenou. V závěru opravného prostředku se obžalovaný vyjadřuje k podstatě trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 trestního zákoníku a znovu opakuje nesouhlas s odsuzujícím rozsudkem okresního soudu, neboť jednání, které je mu kladeno za vinu považuje za neprokázané jak po stránce skutkové, tak i právní. Navrhuje proto, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a uložil soudu I. stupně znovu ve věci rozhodnout. Pokud však soud přijme závěr o tom, že jednání prokázáno bylo, pak navrhuje, aby odvolací soud sám doplnil dokazování, odstranil v odvolání vytýkané vady a nakonec rozhodl tak, že se obžalovaný podané obžaloby zprošťuje.

6. **Státní zástupkyně** odvoláním podaným do výroku o trestu v neprospěch obžalovaného vyjadřuje nesouhlas jak s vlastní výměrou trestu, tak i s délkou zkušební doby. Uložený trest je podle jejího názoru nepřiměřeně mírný, jestliže obžalovaný svoji vinu zcela popírá a neprojevuje žádnou lítost nad tím, jak se ve vztahových otázkách k poškozené choval, ani žádnou snahu po nápravě a naopak jako viníka sporů doma označuje svoji tehdejší manželku a matku svých tří nezletilých dětí. Žádá proto, aby byl v tomto směru napadený rozsudek odvolacím soudem zrušen a obžalovanému aby byl uložen trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců s výkonem podmíněně odloženým na zkušební dobu ve výměře minimálně 48 měsíců za současného vyslovení dohledu probačního úředníka a uložení přiměřené povinnosti podrobit se vhodnému programu psychologickému poradenství tak, jak uvedla v původní závěrečné řeči.
7. **Poškození nezletilí** ve svém odvolání podaném prostřednictvím ustanovené opatrovnice okresnímu soudu vytýkají, že stejně jako v předchozím svém rozhodnutí nevyhověl jejich požadavku na náhradu nemajetkové újmy a zcela je odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních, ačkoli v řízení bylo dostatečně prokázáno, že jim jednáním a chováním obžalovaného nemajetková újma vznikla. Citují přitom nejen popis skutku v bodě I. obžaloby, jímž obžalovaný měl současně naplnit znaky skutkové podstaty trestného činu ohrožování výchovy dítěte, ve vztahu k němuž namítají, že soud I. stupně ve výrokové části napadeného

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

rozsudku nerozhodl o vině obžalovaného ve vztahu k této části obžaloby, ačkoli je povinen rozhodnout o celém návrhu obžaloby, ale také odstavec 93 odůvodnění napadeného rozsudku, z něhož dovozují, že okresní soud i nyní shledat v jednání obžalovaného ohrožování výchovy dítěte. Mají tak za to, že nároku na přiznání nemajetkové újmy mělo být vyhověno, protože poškození jsou nezletilými osobami a nutnost domáhat se nemajetkové újmy v samostatném řízení vůči jejich otci pro ně představuje další výrazné komplikace nepřiměřené jejich věku a sociální i emoční situaci. Nicméně z opatrnosti upozorňují na skutečnost, že pokud snad měl soud I. stupně pochybnosti o tom, k jakému časovému období takové jednání a chování obžalovaného vztáhnout, pak měl nepochybně uplatnit procesní postup v souladu s § 221 odst. 1 trestního řádu a vrátit věc státnímu zástupci k došetření. Z výše uvedených důvodů proto navrhují, aby odvolací soud napadený rozsudek ve všech jeho výrocích zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení.

8. Krajský soud v Praze jako soud II. stupně z podnětu podaného odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku z hlediska vytýkaných vad, jakož i správnost postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, a poté, co pro nadbytečnost a duplicitu předložených listinných důkazů zamítl v odvolacím řízení návrhy na doplnění dokazování, k věci zaujal následující stanovisko:
9. Na úvod je ovšem třeba zmínit, že uvedenou věcí se odvolací soud zabýval podruhé, když předchozí **odsuzující rozsudek ze dne 25. 4. 2023, č. j. 3 T 5/2022-2076**, byl **usnesením** Krajského soudu ze dne 5. 9. 2023, č. j. 13 To 191/2023-2148, **zrušen** v neveřejném zasedání a věc byla vrácena soudu k novému projednání a rozhodnutí. Stalo se tak v první řadě pro nesprávné vymezení skutku a určení, zda jednání obžalovaného tvoří jeden skutek, jímž v době od počátku měsíce července do 14. 10. 2019 naplnil znaky zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) trestního zákoníku a současně i znaky přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. d), odst. 3 písm. b) trestního zákoníku, jak bylo v bodě I. obžaloby žalováno, či jde o skutky dva, jak bylo soudem rozhodnuto s tím, že přečinu spáchaného ke škodě svých nezletilých dětí se obžalovaný dopustil v době nejméně od ledna 2020 do 13. 5. 2020, kdy již obžalovaný s matkou dětí nežil ve společné domácnosti. Dalšími důvody bylo nepříliš pregnantní vyjádření skutkových zjištění okresního soudu, pokud jde o vymezení rozsahu, četnosti a intenzity jednání obžalovaného, jehož se měl dopustit ke škodě bývalé manželky, a také porušení ustanovení § 82 odst. 1 trestního zákoníku, neboť v rozporu s ním okresní soud obžalovanému vyměřil zkušební dobu podmíněného odsouzení kratší, než vyměřil vlastní trest odnětí svobody.
10. Okresní soud po zrušení předchozího rozsudku ještě doplnil dokazování o aktuální údaje vztahující se k poměrům obžalovaného a lze proto konstatovat, že zákonným způsobem provedl všechny důkazy, kterých bylo třeba k náležitému objasnění věci, a nedopustil se přitom žádných procesních pochybení, které by měly vliv na objasnění věci ve smyslu § 2 odst. 5 trestního řádu, nebo které by vedly ke zkrácení práv obžalovaného. Není pochyb ani o tom, že provedené důkazy následně hodnotil jednotlivě i ve vzájemných souvislostech v souladu s § 2 odst. 6 trestního řádu a dospěl tak k logicky přijatelným závěrům, které až na zřejmou stylistickou neobratnost tyto formulovat ve skutkové větě rozsudku. Jeho skutková zjištění mají zřejmou obsahovou návaznost na provedené důkazy.
11. Z tohoto důvodu, jak ještě bude uvedeno, považuje odvolací soud za nutné v rámci odvolacího řízení k odvolání obžalovaného popis skutkového stavu zpřesnit, aniž by cokoliv měnil na skutkových nebo právních závěrech soudu I. stupně.
12. Zmíněná stylistická neobratnost se pak zčásti projevila i v písemné odůvodnění rozsudku, neboť z hlediska jeho obsahu je spíše kvantitativní a živelné, než kvalitativně vyvážené. Přesto je možno z něj poměrně dobře vysledovat, o které důkazy svá skutková zjištění opřel, jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil, jak se vypořádal s argumenty obhajoby a jaké důvody jej nakonec vedly

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

k vyhlášení napadeného rozsudku, s jehož závěry se mohl odvolací soud v podstatě ztotožnit, a proto lze uzavřít, že okresní soud i v této části nakonec dostal kritériím § 125 odst. 1 trestního řádu.

13. Obžalovaný své odvolání založil na tom, co již bylo součástí jeho obhajoby před nalézacím soudem, s nímž se tento soud vypořádal. Napadá důkazní situaci, zpochybňuje nejen svědecké výpovědi poškozené [REDAKCE] a svědků [REDAKCE] a [REDAKCE], ale rovněž závěry znaleckého posudku znalkyně [REDAKCE], nesouhlasí ani s hodnocením důkazů pokud jde o skutkové závěry a závěry o jeho zavinění a izolovaně vytrhává části skutkových zjištění nalézacího soudu, které podrobuje vlastní interpretaci.
14. Odvolací soud k tomu poznamenává, že okresní soud nepochybil, jestliže své závěry o vině obžalovaného **opřel především o svědectví poškozené [REDAKCE]**, neboť za stavu, kdy obžalovaný popírá spáchání žalovaného skutku, jehož podstatou je domácí násilí, které v rozhodující míře probíhá bez přítomnosti dalších osob, a poškozená ho naopak svojí výpovědí usvědčuje, **věnoval otázce věrohodnosti svědectví poškozené dostatečnou pozornost**. Pokud pak dovodil, že o pravdivosti její výpovědi v té části, v níž popisovala jednání a chování obžalovaného vůči ní v průběhu období od července 2013 do 13. října 2019, není důvod pochybovat, jde o závěr, proti němuž nelze mít výhrad.
15. Poškozená byla v průběhu trestního řízení opakovaně vyslýchána a od počátku se konzistentně vyjadřovala jak k soužití s obžalovaným v rozhodném období, tak i ke způsobu, jakým s ní obžalovaný zacházel. Poměrně podrobně popsala jednotlivá jednání, jež pro ni ve svém souhrnu představovala týrání a jimiž byla obžalovaným dlouhodobě a se zvyšující frekvencí a útočností slovně napadána, ponižována a udržována v psychickém stresu tím, že ji obžalovaný vulgárně a neadekvátně situaci nadával, snižoval její sebevědomí, vědomě nerespektoval její přání a prosby, a to i v situacích, kdy se například při cestě automobilem cítila být ohrožena na životě způsobem jeho jízdy, či v některých vyhrocených případech ji dokonce bránil v odchodu z domu nebo ji zamezil vstoupit do domu. Její výpověď je v této části nutno akceptovat jako věrohodnou a objektivní, třebaže jinou část její výpovědi, jež se netýká žalovaného jednání, ale délky společného soužití s obžalovaným a jejího vztahu s Pavlem Šafránkem, okresní soud hodnotí poněkud nešťastně jako nepravdivou a nevěrohodnou, aniž by uvážil, že jednak pro danou trestnou činnost je podstatné, zda žili ve společném obydlí a nikoli ve společné domácnosti, a jednak, že do časově rozporného řazení těchto událostí poškozenou, jimiž vrcholila krize společného soužití obou aktérů a začaly jejich nepříjemné dohady o úpravě poměrů dětí a rozdělení majetku, se mohl promítnout subjektivní stav jejího vnímání daného dění. Rozhodně tak nebylo zjištěno nic, co by nasvědčovalo tomu, že by poškozená mínila obžalovaného nepravdivě obvinít z jednání, kterého by se vůči ní nedopustil.
16. Zcela zásadní pro vyhodnocení věrohodnosti výpovědi poškozené a naopak odmítnutí výpovědi obžalovaného jako nevěrohodné je ovšem zjištění, že **výpověď poškozené nestojí osamoceně**, ale je podpořena dalšími důkazy, konkrétně svědeckými výpověďmi dvou bývalých partnerek obžalovaného, stejně tak jako výsledkem znaleckého psychologického zkoumání poškozené, jak na to v odůvodnění svého rozsudku nalézací soud poukázal.
17. Obě svědkyně, ať již jde o [REDAKCE], s níž byl obžalovaný ve vztahu v období roků 2008 až 2011, či [REDAKCE], s níž byl ve vztahu v době od roku 2013 do roku 2017, ty samozřejmě nemohly být svědky incidentů, k nimž v inkriminované době mezi obžalovaným a poškozenou došlo, jejich svědectví ale lze nepochybně vnímat právě jako potvrzující věrohodnost výpovědi poškozené. Obě totiž nezávisle na sobě a prakticky ve shodě uvedly, že během vztahu se k nim obžalovaný nechoval vždy hezky, nikdy je sice fyzicky nenapadl, ale byl náladový, často nebyl doma, nezvedal telefony, pokud byl pod tlakem, choval se nevyzpytatelně, sprostě jim nadával, urážel je a verbálně na ně útočil stejnými slovy, které zmiňuje i poškozená, manipuloval jimi a zneužíval přitom své psychologické vzdělání

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

i schopnosti, a čím byli spolu déle, tím častěji docházelo k těmto situacím, v nichž s nimi jednal z pozice nadřazenosti a arogance. I v tomto případě krajský soud sdílí úvahy nalézacího soudu, na jejichž základě vyhodnotil obě tyto výpovědi jako věrohodné.

18. Pro věrohodnost výpovědi poškozené svědčí i **závěry znaleckého posudku** [REDAKCE], **znalkyně z oboru školství a kultura, odvětví psychologie a zdravotnictví, odvětví psychiatrie, zvláštní specializace forenzní psychologie**, která jak písemně, tak i osobně u hlavního líčení objasnila osobní vlastnosti poškozené, stejně tak jako typ násilí, k němuž v soužití mezi ní a obžalovaným docházelo, přičemž výslovně formulovala závěr nejen o obecné věrohodnosti poškozené, neboť u ní nezjistila obecné sklony ke lhavosti a konfabulacím, ani narušení její schopnosti správně vnímat prožité a toto reprodukovat, zároveň u ní vyloučila i to, že by její výpověď byla produktem logické konstrukce (lež) či fantazijních mechanismů na bázi auto či heterosugesce a nezjistila u ní ani motivace ani kompetence pro účelovou nepravdivou výpověď o manželském soužití s obžalovaným, ale také, že ve vztahu obžalovaného a poškozené dominovalo diferencované psychické násilí a uplatňování moci ze strany obžalovaného. Podle znalkyně lze konstatovat, že z forenzně psychologického pohledu šlo o domácí násilí s relativně atypickou podobou (manipulativní postupy a gaslighting), která bývá v teorii označována jako mentální tortura, a to s konkrétními dopady na zdraví poškozené v podobě dlouhodobé psychické traumatizace, jež u ní vedla ke ztrátě duševní stability a příznakům vztahového traumatu. Znalkyně sice dospěla k závěru, že traumatické dopady soužití s manželem poškozená pocítovala intenzivně zejména ve fázi separačního násilí po kolapsu vztahu, tj. přibližně od konce léta 2019 do léta 2021, současně však jednoznačně dovodila, že zjištěné příznaky odpovídající vztahovému traumatu (emocionální labilita, úzkostnost, plačtivost, anticipační strach) jsou reakcí na situace prožité jak v manželství, tak i následně ve fázi separačního násilí.
19. Ani v případě zpochybňování tohoto důkazu nelze podle názoru odvolacího soudu přisvědčit uplatněným námitkám o jeho nesprávnosti a nepřijatelnosti, jestliže si obžalovaný z posudku vybírá pouze ty pasáže, které se mu hodí k obhajobě a jejich interpretaci navíc deformuje. Nezbyvá tak, než nad rámec odůvodnění rozsudku soudu I. stupně dodat, že formulace otázky číslo 4) znaleckého zadání je sice nevhodně uvozena dotazem na specifickou věrohodnost poškozené, znalkyně však odpovídá na otázku, která se týká hodnocení paměťových procesů poškozené z hlediska jejího vnímání, rozumových schopností s uvážením možností zkreslení a případných sklonů k sugestibilitě, což jsou kritéria obecné věrohodnosti, tj. prožitkové ukotvenosti výpovědi, nikoli věrohodnosti specifické, již se rozumí posouzení výpovědi z hlediska její pravdivosti. Podobně také i v odpovědi na otázku číslo 9) posudku znalkyně nečiní žádné skutkové, natož právní závěry o vině obžalovaného, jež přísluší pouze soudu, ale činí pouze forenzně expertní závěr ohledně hodnocení vzájemného vztahu obžalovaného a poškozené z hlediska své odbornosti, jež opírá o komentářovou literaturu.
20. V ostatních podrobnostech, pokud se jedná o obsah dalších provedených důkazů a jejich hodnocení, může odvolací soud odkázat na odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí, neboť se s ním ztotožňuje, aniž by považoval za nutné cokoli dalšího dodávat.
21. Takto učiněná skutková zjištění okresní soud správně posoudil i **po stránce právní** jako zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. d) trestního zákoníku, jehož se dopustí pachatel, který týrá osobu blízkou či osobu s ním žijící ve společném obydlí a páchá takový čin po delší dobu. Pod pojmem týrání ve smyslu citovaného zákonného ustanovení se totiž rozumí takové jednání pachatele, které se vyznačuje zlým nakládáním s postiženou osobou, a současně i určitou mírou trvalosti, které dosahuje takové intenzity, aby bylo způsobitelné vyvolat stav, jež pocítoje dotčená osoba jako těžké příkoří. Zákon přitom nevyžaduje, aby týrání mělo povahu přímo a jen fyzického násilí se způsobením zranění či jiného podobného následku na zdraví poškozeného, ani nevyžaduje, aby šlo o jednání soustavné. Naopak tato trestná činnost může spočívat výlučně v působení psychických útrap, ohledně nichž se považuje za podstatné, Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

- zda jednání pachatele v podobě zlého nakládání s cílem manipulovat, vlastnit, kontrolovat či ovládat a řídit
22. V tomto konkrétním případě o vnímání zjištěného stavu poškozenou coby v zásadě setrvalý stav negativních pocitů vnitřní nesvobody a obav z obžalovaného lze jen stěží pochybovat, jestliže pro ponižující jednání a vulgární chování obžalovaného namířeného vůči ní, které vedlo k její traumatizaci a ztrátě duševní stability poškozená sama vyhledala odbornou pomoc a nakonec 13. 10. 2019 definitivně opustila společné obydlí. Jak totiž z dokazování vyplynulo, nešlo jen o konflikty mezi obžalovaným a poškozenou, které by bylo možno akceptovat v rámci běžného partnerského soužití, při nichž se poškozená dokázala bránit, případně obžalovanému oplácela stejnou mincí, ale také, a to především o konflikty, v nichž obžalovaný v rámci vzájemného soužití poškozenou průběžně ponižoval, dělal jí naschvály, dehonestoval ji, vulgárně ji nadával a se zvyšující se četností se k ní choval tak, jakoby nebyla plnoprávným partnerem, a to vše za situace, že poškozenou dobře znal a díky svému vzdělání si byl vědom jejích osobnostních rysů, což záměrně zneužíval k vyvolání psychické nepohody poškozené ve zřejmé snaze nad ní získat vztahovou převahu. Takové opakující se jednání obžalovaného vykazovalo vyšší stupeň hrubosti a výrazné bezcitnosti, což poškozená pocíťovala jako těžké příkoří. Právě to vychází nejen z její výpovědi, ale bylo také znalecky objektivizováno. Vyšší stupeň hrubosti a bezcitnosti je požadavek, který se vztahuje k jednání pachatele jako celku. Jednotlivé dílčí akty jednání pachatele, jsou-li posuzovány izolovaně samy o sobě, proto nemusí být nutně příliš závažné. Jestliže se však opakují a trvají po delší dobu, vytváří asymetrické soužití s jednoznačnou diferenciací rolí, v níž se jeden z partnerů trvale ocitá v roli ohrožené osoby a druhý zastává roli agresora. To bylo v posuzovaném případě bezpečně prokázáno. Použitá právní kvalifikace tak odpovídá stavu věci i zákonu.
23. Z podnětu podaného odvolání byl přezkoumán **i výrok o trestu** a zde bylo nutno odvolání obžalovaného přiznat jistou důvodnost, třebaže ani odvolací soud nepochybně, že obžalovaný je odsuzován za trestnou činnost vysoké společenské škodlivosti spadající do kategorie zločinů, již se dopouštěl po delší dobu a v té době vůči blízké osobě. Nicméně široké rozpětí zákonné trestní sazby spjaté s § 199 odst. 2 trestního zákoníku od 2 do 8 let naznačuje, že je třeba důsledně hodnotit všechny okolnosti případu, způsob spáchání a jeho závažnost, postoj pachatele, ale také poměry na jeho straně. Tyto hodnotící úvahy prvního soudu v odůvodnění napadeného rozsudku nechybí, podle názoru soudu se však ve zvolené výměře trestu důsledně nepromítají a uložený postih je tak **nepřiměřeně přísný**. Odvolací soud v tomto případě nemohl přejít bez povšimnutí nejen to, že oproti podané obžalobě došlo k právnímu vymezení žalovaného skutku toliko na zločin podle § 199 odst. 1, 2 písm. d) trestního zákoníku, ale také, že jím nebyly způsobeny žádné trvalé následky a že čin byl spáchán před více jak 4 lety, během nichž se obžalovaný, jemuž svědčí dosavadní trestní bezúhonnost, žádné jiné trestné činnosti nedopustil.
24. Proto nejen z tohoto důvodu, ale také pro výše zmíněnou nutnost zpřesnění popisu zjištěného skutkového stavu odvolací soud napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), e) trestního řádu k odvolání obžalovaného **zrušil v celém rozsahu** a podle § 259 odst. 3 trestního řádu, aniž by cokoliv změnil na skutkových nebo právních závěrech soudu I. stupně, když ze skutkové věty v podstatě jen **odstranil** tu část, v níž je uvedeno, z jaké rodiny poškozená pochází, neboť jde o údaj, který není podstatný a neodpovídá ani formálním znakům trestného činu podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) trestního zákoníku, jímž byl obžalovaný uznán vinným, **sám ve věci znovu rozhodl** tak, že obžalovanému jako odpovídající, při respektování obecných ustanovení trestního zákoníku pro ukládání trestních sankcí a jejich přiměřenosti podle § 37 až § 39 trestního zákoníku, **uložil** trest odnětí svobody na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, tj. **v trvání 2 let**, jehož výkon **podmíněně odložil** podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 trestního zákoníku **na zkušební dobu rovněž v trvání 2 let**. Takto **zmírněný trest** považuje odvolacího soudu za

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

- způsobilý ke splnění svého účelu, jímž je nejen postih, ale i prevence před opakováním, samozřejmě pokud obžalovaný bude ochoten se poučit a vyvarovat se dalších podobných selhání.
25. Rozhodnutí o uložení trestu odnětí svobody na samé spodní hranici jeho trestní sazby, se stanovením zkušební doby jež odpovídá první třetině zákonného rozpětí znamená, že důvod pro jeho zpřísnění, jak požadovala státní zástupkyně, odvolací soud neshledal, a to ani pokud jde o požadované uložení dohledu probačního úředníka, neboť nebyl shledán důvod zvýšeně sledovat a kontrolovat chování obžalovaného, ani pokud jde o uložení přiměřené povinnosti podrobit se vhodnému programu psychologickému poradenství, neboť obžalovaný sám je psychologem a jeho osobnost, jak ostatně vyplynulo ze znaleckého psychiatrického a psychologického posudku vypracovaného k jeho osobě nevykazuje žádných patologií. Znalci je obžalovaný hodnocen jako poměrně funkční člověk bez nutnosti psychologicko-psychiatrické péče. **Odvolání státní zástupkyně** tak muselo být dle § 256 tr. řádu **zamítnuto**.
26. Žádné pochybení pak odvolací soud neshledal ani **ve výroku adhezního řízení**, jímž byly **poškozené děti** ■■■■■ **zcela odkázány** s uplatněným nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních. Okresní soud správně vycházel z toho, že požadovaná náhrada poté, co došlo k omezení původně žalovaného skutku pod bodem I., jímž měl obžalovaný spáchat v jednočinném souběhu jak zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) trestního zákoníku ke škodě poškozené ■■■■■, tak i přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. d), odst. 3 písm. b) trestního zákoníku ke škodě nezletilých, toliko na zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí spáchaný výlučně vůči matce nezletilých dětí, tak již **nesouvisí s trestným jednáním obžalovaného** a není tak v obecném slova smyslu přímou škodou způsobenou poškozeným dětem trestným činem obžalovaného, o níž by bylo možno rozhodnout. Obecně totiž platí, že obžalovanému lze uložit povinnost nahradit poškozenému škodu či nemajetkovou újmu, jestliže byla způsobena v příčinné souvislosti se skutkem vykazujícím znaky trestného činu, jehož spácháním byl uznán vinným a jestliže je součástí popisu skutku uvedeného ve výroku odsuzujícího rozsudku. Požadovaný procesní postup podle § 221 odst. 1 trestního řádu se v tomto případě již neuplatní s ohledem na zákaz změny rozhodnutí v neprospěch obžalovaného k horšímu podle § 264 odst. 2 trestního řádu a skutečnost, že předchozím rozsudkem okresního soudu ze dne 25. 4. 2023 již bylo o žalovaném trestném činu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. d), odst. 3 písm. b) trestního zákoníku rozhodnuto. Proto i **odvolání poškozených dětí** ■■■■■ musela být podle § 256 tr. řádu **zamítnuta**.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** další řádný opravný prostředek **přípustný**.

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **dovolání** k Nejvyššímu soudu v Brně, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje, podáním u soudu, který ve věci rozhodoval v I. stupni. Dovolání lze podat pouze z důvodů uvedených v § 265b trestního řádu. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí, a to ve prospěch či v neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť by bylo takto označeno.

Praha 27. února 2024

JUDr. Lucie Černá v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá